

Використовуючи ігрові технології під час занять з правових дисциплін ми можемо дійти до висновку, що ділова гра — це за-сіб формування професійних навичок і вмінь, розвитку і вдосконалення здібностей студентів, етики правового спілкування. Використання ділових ігор забезпечує процес формування і розвитку правника, як освіченої, творчої особистості, яка здатна не тільки побудувати достойне правове суспільство, але і ефективно вирішувати нагальні правові проблеми сьогодення.

Список використаних джерел

1. *Макаренко А. С.* О моем опыте : в 7 т. / А. С. Макаренко. — М., 1958. — Т. 5. — С. 272.
2. Интервью с Э. Рубиком // *Импакт.* — 1984. — №2. — С. 3–11.
3. Психолого-педагогічні аспекти реалізації сучасних методів навчання у вищій школі: Навч. посіб. / За ред. М.В. Артюшиної, О.М. Котикової, Г.М. Романової. — К.: КНЕУ, 2007. — 528 с.
4. *Мельничук І.М.* Особливості застосування інтерактивних ігор у вищому навчальному закладі // *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України.* — № 4. — 2010.

Стаття надійшла до редакції 30.08.13.

М. Х. Малишева,
асистент
кафедри міжнародного та європейського права
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ЮРИСТІВ У НЕПРОФІЛЬНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Навчальний процес юридичної освіти в Україні переобтяжений нормативно-теоретичним навчанням, а тому не повною мірою сприяє підготовці орієнтованих на практику фахівців, не стимулює індивідуальної навчальної активності студентів.

Викладання юридичних дисциплін переважно ґрунтується лише на позитивістських засадах, наслідком чого є не глибоке пі-

знання сутності права, змісту правовідносин і відповідних галузей права, а заучування положень галузевого законодавства. Це призводить до нездатності випускників вищих навчальних закладів як профільних, так і непрофільних вузів, фахівців-юристів до професійної адаптації в умовах сучасної національної правової системи.

Сучасні навчальні плани мають бути гнучкими та враховувати ті сфери діяльності юриста, що пов'язані не лише із застосуванням норм права, але є важливою прагматичною складовою повсякденної активності фахівця (ділову комунікацію, тактику дій, конструктивний аналіз і моделювання ситуацій). Курси, що викладаються студентам, мають спрямовуватися на оволодіння ними практичних навичок професії юриста.

Основними завданнями викладача за наявних умов є залучення до начального процесу творчості та ініціативності студента. Доволі дієвим є використання активних методів викладання, котрі виходять за межі застарілих і банальних методів.

На сьогоднішній день, провідними орієнтирами навчальних технологій є перехід до використання інноваційних методів навчальної діяльності. Це зумовлюється швидким розвитком економічних, юридичних відносин, що викликає необхідність у підготовці кваліфікованих кадрів. Тобто, сьогодні завданням вищої освіти є підготовка фахівців, які б не тільки орієнтувалися в базових знаннях освітніх програм, але й самі були учасниками розвитку вітчизняної науки.

У системі сучасної освіти можна виділити дві стратегії освітніх методів навчання: «традиційні» та «інноваційні». Перші направлені на опрацювання та вивчення інформації курсу дисципліни. Другі — зумовлені тенденціями стрімкого розвитку потреб суспільства в появі нових наукових думок.

Терміни «традиційне (нормативне) навчання» та «інноваційне навчання» запропоновані групою вчених у доповіді Римському клубу (1978). Тоді, вперше, було зосереджено увагу на необхідності переходу до нового рівня навчання. Це стало точкою відліку для дослідження науковцями інноваційних технологій викладання. Інноваційні технології та інноваційна діяльність є предметом дослідження К. Бабанова, В. Бобрицької, Л. Даниленко, А. Іваницької, С. Калашнікової, О. Митник, В. Огнев'юка, О. Пехоти, О. Пометун, Г. Сазоненка, К. Селевка, С. Сисоєвої, Л. Сігаєвої, Н. Терентьєвої [4, ст. 63].

Н.О. Терентьева вказує на необхідність реформування педагогічної діяльності в рамках загальнодержавної програми. Тобто, реформування системи освіти повинно мати чітко визначений курс, з виокремленням пріоритетів, цілей та методів педагогічної діяльності. Не можна не погодитись з тим, що перехід від традиційних до інноваційних систем освіти можливий на всеукраїнському рівні.

Автор даної статті ставить собі за мету розглянути науково-теоретичні основи інноваційно-педагогічної діяльності, та дослідити методи підготовки юристів у непрофільних вузах, сформулювати власні пропозиції щодо шляхів оптимізації освітніх технологій викладання.

Застосування нових інноваційних методів викладання і відмова від шаблонних не результативних форм є основною передумовою формування аналітичних здібностей у студентів, зокрема юристів.

Н. Терентьева вказує, що структура інноваційної діяльності містить у собі розробку інновації — від появи ідеї до проведення апробації та експерименту [5, ст. 134]. Автором статті було розроблено низку авторських методів інноваційних викладацьких технологій, що буди апробовані в практичному використанні.

Розроблення освітніх інновацій включає такі блоки:

- опис та обґрунтування запропонованих ідей і підходів, чітке і повне розкриття їх змісту, очікуваних результатів;
- перевірку їх ефективності шляхом проведення експерименту або реалізації інноваційного освітнього проекту.

Як правило в ході здійснення педагогічної діяльності застосовуються стандартні види індивідуальних робіт, методи опитування та оцінки студентів. Це реферати, аналіз наукових статей, виконання самостійних компілятивних робіт у рамках навчальної програми. Проте, деякі з них не відповідають сучасному рівню потреб навчальної програми. Затверджена навчальна програма є лише базою знань, якими повинен володіти студент. Використовуючи метод «питання-відповідь» досягти високих результатів не є можливим, адже при даному методі роботи повністю відсутня значна кількість важливих аспектів засвоєння знань, наприклад, практичний та аспект критичної оцінки. Тому, індивідуальні роботи повинні виходити за рамки програми і охоплювати сучасні актуальні, суперечливі проблеми. Автором пропонуються наступні інноваційні методи навчання юристів у непрофільних вузах.

По-перше, пропонується здійснити відмову від написання реферативних робіт. Взамін — студенти виконують наукові доповіді-дослідження. Доповідь-дослідження включає в себе ґрунтовне дослідження, вивчення проблеми, постановку шляхів їх вирішення. Це є запорукою забезпечення сучасних вимог до освітньої програми вищого навчального закладу.

Основою даної методики викладання є мотивація студентів до проведення гарантованого наукового дослідження актуальних проблем. Аналіз наукових статей доповнюється рекомендацією студенту опублікувати свої власні наукові дослідження в наукових журналах, електронних ресурсах. Практика педагогічної діяльності свідчить про те, що впровадження заохочення публікацій наукових досліджень є базисом розвитку вітчизняної науки. Наукове дослідження доповнюється есе, в якому студент розписує своє бачення шляхів подолання наявних проблем, свою точку зору на можливі варіанти покращення існуючих проблем через прийняття та доповнень як на вітчизняному, так і на міжнародному рівні.

Перспективним є використання методу «протистояння». На думку автора, будь-яке дослідження проблематики предмету необхідно здійснювати з точки зору «позитивного» і «негативного», тобто, аналізуючи позитивні та негативні сторони досліджуваного явища за принципом протистояння. Таким чином, ми застосовуємо колективну взаємодію, в ході якої виникає конструктивна дискусія. Даний вид роботи активізує креативне мислення та дозволяє виходити за встановлені рамки, що є не відтворенням навчального матеріалу, а творчою роботою студента.

Доволі цікавим і водночас актуальним є метод розширеного термінологічного ряду. Студент, застосовуючи термін, повинен дати йому пояснення. Таким чином досягається ґрунтовний рівень знань теоретичної бази юридичної дисципліни.

Можна із впевненістю зробити висновок, що студенти-юристи, які будуть навчатися за сучасними, інноваційними методами та матимуть змогу виконувати означені види робіт та аналітичних завдань, будуть здатні досліджувати, критично осмислювати проблеми сучасної юридичної науки.

За результатами своєї педагогічної діяльності було зроблено висновок, що значну увагу слід приділити також мотивації студентів, щоб вивчення кожної дисципліни супроводжувалося розумінням того, що засвоєння навчального матеріалу є не вимогою на-

вчальної програми, а потребою сьогодення, адже отримані знання будуть використані в процесі професійної діяльності юриста.

Список використаних джерел

1. *Власова О. І.* Педагогічна психологія. — К.: Либідь, 2005. — 400 с.
2. *Дичківська І. М.* Інноваційні педагогічні технології / Дичківська І.М. — К.: Академвидав, 2004. — С. 352.
3. *Омельченко Л. М.* Інновації в педагогічній системі // ВНЗ Вісник Черкаського університету. — №1. — 2010. — С. 59–63.
4. *Терентьєва Н. О.* Педагогічні інновації, як вимога сучасності // Вісник Черкаського університету. — №. 2. — 2011. — С. — 62–69.
5. *Терентьєва Н. О.* Політехнізм: стара нова інновація в освіті / Терентьєва Н.О. // Инновационные технологии в образовании: Материалы II Международной научно-практической конференции. Приложение к научно-практическому дискуссионно-аналитическому сборнику «Вопросы развития Крыма». — Симферополь, 2005. — С. 131–135.

Стаття надійшла до редакції 15.07.13.

Н. В. Мезенцова,
асистент
кафедри правового регулювання економіки
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

РОЛЬ ПРАКТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ У ПІДГОТОВЦІ ЮРИСТІВ У НЕПРОФІЛЬНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Ритм сучасного життя характеризується постійною динамікою, підвищенням стандартів і вимог до молодих спеціалістів. Конкуренція на ринку праці поміж юристів є високою, тому випускники вищих навчальних закладів повинні мати ґрунтовні теоретичні знання у поєднанні зі здатністю їх застосувати на практиці. При цьому навички практичної роботи є бажаними, навіть обов'язковими, для випускників без досвіду роботи.

Специфіка підготовки юристів полягає у необхідності поєднання теоретичної та практичної складових. Знання положень нормативно-правових актів, правових категорій є лише однією зі складових «портрету» сучасного юриста. Майстерність правника проявляється